

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inzerati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

S prižnice jih bo dol vrgel!

Naše dobro verno ljudstvo zlasti na kmetih je za nas Slovence silno pogubni klerikalizem po nesreči objel tako objestno in ga tlači s tako silo ob tla, da že misli, da je vrhovni poglavar nad našim ubogim kmetom. Odkar so dobili klerikalci premoč v deželi, postajajo navsomoč oblastni in mislijo, da je prišla doba, ko lahko počenjajo, karkoli se jim poljubi. Sto in sto slučajev smo že doživeli, kako nestrpni so nekateri duhovniki mlajše dobe proti kmetskemu ljudstvu, zlasti če taisto misli po svojem in ne tako, kakor oni hočejo. Za danes naj navedemo zopet značilen dogodek:

V šolskem posloju na Dobravi pri Podnartu se je pretečeno nedeljo vršila seja krajnega šolskega sveta, na kateri je nastopal župnik Vrankar tako oblastno in — smelo lahko rečemo — neolikano, da se sedaj nad njim zgražajo celo preprosti kmetski ljudje. Ko se je razpravljalo glede vpeljave šolske matice na tej šoli, kar je postavno predpisano, je neki član tega krajnega šolskega sveta predlagal, da se da dobriški učiteljici kot voditeljici šolske matice 25 K nagrade. Že to, ker se je trdilo, da avstrijski šolski zakon zahteva izrečno, da se vpelje šolska matica, posebno pa sprejetje tega predloga, je močno razburilo srboritega Vrankarja. V nadaljnjem razgovoru se je tudi omenjalo, naj bi župnik ne dajal tako slabih redov v svojem predmetu učencem ali učenkam. To je bil ogenj v strehi. Župnik je skakal, kakor bi bil obseden, izpreminjal vse mogoče barve in nazadnje še cepetal z nogama ob vrata. Bilo je tako vpitje in razgrajanje v šolskem posloju, katero so sezidali kmetje na svoje troške, da se je slišalo celo na cesto. Obsebi umevno, da jih je ta oholi in predrzni župnik moral poštene slišati, tako da je slednjič samozavestno zakri-

čal: Čakajte, vas bom pa v nedeljo s prižnice dol vrgel! Nek sivolasi kmet je, ko je po tej seji zvedel za ta nezaslišani nastop dobriškega župnika, zaklical, češ, župnik je ravno tak, kot kak korporal, ki vpije nad navadnim prostakom, ga zmerja in nazadnje morda celo oklofuta, če mu hoče ugovarjati in ga slepo ne uboga.

Torej s prižnice jih bo dol metal! Koga in zakaj? Revež, ta Vrankar! Našim čitateljem je že znan iz znane pesmice o ostrizeni učiteljici. Pošteni kmetje uvažujejo c. kr. avstrijske zakone in tudi delo, s katerim je spojena vpeljava šolske matice, ter učiteljici radevolje privolijo primerno nagrado za njen trud, katoliški duhovnik pa žali in zmerja zastopnike vse šolske občine in jim celo grozi, da se bo maščeval nad njimi s tem, da jih bo zasramoval v cerkvi, torej na svetem kraju, župnik, katerega redi slovenski trpin in bi moral po verskih naukih učiti ljubezen do bližnjega in delati za mir in slogo v občini, ne pa sejati sovraštva in jeze med svojimi župljani.

Kmetje, nič se ne razburjajte radi tega, če Vas bo ta Vrankar vrgel raz leco. Saj imate mirno kri! Pustite ga, naj poizkusi, potem pa prevdarite in storite po svoje!

Obrambni tečaj v Ljubljani.

Z veseljem opažamo v zadnjem času, kako si zanimanje in smisel za narodno obrambno delo osvaja vedno širše kroge in vedno več pristašev po vsej naši domovini. Vsakogar mora ta pojav napolniti z radostjo in zadovoljstvom.

Da dobi to splošno razpoloženje tudi potrebno vsebino, je sklenil manjšinski odsek akad. društva „Adrije“ v Pragi prirediti letos ob priliki glavne skupščine C. M. družbe v Ljubljani obrambni tečaj. Ta obrambni tečaj bo pri nas prvi svoje vrste in bo izkušal izpolniti tiste vr-

zeli, ki jih danes še nahajamo v naši narodni obrambi.

Navdušenje za narodno stvar je danes pri nas skoro že vsesplošno; čutimo tudi nekako razpoloženje na boj z odvečnimi sovragi in tudi potrebno trdno zaupanje v zmago in boljšo bodočnost našega malega naroda se je že dostavilo. Toda to še ne zadostuje. Treba je iti še korak dalje. Treba je dognati, v koliko je to naše zaupanje v bodočnost naroda opravičeno, treba je dati bojnemu razpoloženju bojno polje, treba je navdušenje izrabiti, praktično udeležiti, kratko: treba je programa naši narodni obrambi za letos in za bodoča leta!

Ti razlogi so privedli praški „manjšinski odsek“ do sklepa, prirediti obrambni tečaj.

Da preidejo misli in predlogi, ki se bodo razpravljali na tem tečaju, v najširše vrste, se bo vršil tečaj dva dni pred letošnjo slavnostno skupščino C. M. družbe v Ljubljani, in sicer dne 1. in 2. malega srpana. Nadejati se je, da poseti vsaj večina tistih, ki bodo zaradi skupščine in veselice prišli v Ljubljano, tudi pragmatično skupščino vseh slovenskih narodnih delavcev, namreč: obrambni tečaj.

Obravnavala se bodo samo vprašanja, ki se tičejo neposredno našega naroda, ki so za njega in baš v sedanji dobi največje važnosti. Tečaj bo resen in znanstven, kar je že razvidno iz točk njegovega dnevnega reda.

I. dan (1. mal. srpana) 1. dopoldne:

a) Pangermanizem in „Drang nach Süden“ (poročila dr. Rybař iz Trsta).

b) Ljudsko štetje, uradno in zasebno (govori L. Brunčko).

2. popoldne:

c) Problem notranjega izseljevanja in priseljevanja; statistika; organizacija (razpravlja Janko Mačkovšek).

PODLISTEK.

Otmimo narod!

Ko slutnje zlè porajajo se v duši,
ki jo bodril je žitja sladki sen,
nam sahne up — kot rosa v letni suši,
kot bi vihar razsul bil vrt cvetèn.

Iz prsi pa vijó se tožni vzdihni,
spojeni v tugo so skelečih ran;
spomini mračni in usodnotihi
kot tabor — od sovražnika obdan.

Vse vstaja in cvete — le narod gine
pradedov slavni — narod zdaj tlačan.
Li kdaj še zlato solnce mu zasine
in zjasni zopet mu obraz teman?

Rjà nemo gloje na ostrini jekla
ko ji v telo zasaja smrtno kal,
tak je sovrag — kjer zibel naša tekla,
osvajal kos za kosom rodni tal.

Da tujčeva ni peta te končala,
svetinj najdražjih ni še vzel sovrag.
S'novom tvojim hrabrim gre zahvala:
ker zarod tvoj je čil in cel junak!

Li križem roke — ko sovrag naš kruti
grobove dedov skruti in tepta?
V boj za njè, v boj, če še tak ljuti,
za pravo naj in sveto stvar velja!

Vsi zavihitimo kopja za domove,
otmimo slavni dedov hram prostran;
ko zrušimo sovražne te okove,
napoči — narodu — vstajenja dan!

Ivan P.

Josip Premk:

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

Minka ga sicer ni videla, toda razlagala si ga je sebi kolikor mogoče ugodno, ker mehak in poln kakor globoka struna je bil poročnikov glas. Ampak na veliko nevoljo obeh se je začul iz veže v hiši zamolkel, skoro osoren klic:

„Minka!“

Minka je spoznala po glasu Ivana in vedela, da mora k bolnemu očetu. Nakratko sta se poslovila z Edvardom, ampak stisk roke je bil topel. Da ni bila noč, bi bil lahko videl poročnik, kako je Minka zardela do obrvi.

Kmalu nato je odšel tudi poročnik Edvard.

IX.

Čas hiti po bliskovo. Ko bi prišel popotnik po desetih letih po okrajni cesti zopet mimo vase Zapolje, bi ne videl več tistega znamenja, ki je stalo nekaj tik ob cesti. Zdaj so se dvigale tam tri hiše, zidane in lepe, da je bilo sram tam zadaj vaških bajt, ki so se sramežljivo stiskale druga k drugi, o znamenju pa, ki je stalo tik ob poti, ni bilo sledu in težko bi bilo skoro določiti, ali je stalo tam, kjer je sedaj šola, ali županova hiša, ali poštarjeva. Kdove! Nekdaj je bilo vse drugače. Samo ena bajta je stala ob cesti, pri „Korenu“ se je reklo, in popotnik ali voznik, ki je prišel mimo, je gotovo obstal in vstopil, ker zelena vejica nad durmi je naznanjala, da je Koren oštr.

„Pri Korenu“ se je toraj reklo, — zakaj in od kdaj — vaščani niso vedeli, Ker gospodar se je pisal Strle. Vdovec je bil, kmalu mu je umrla žena in mu zapustila edino hčer Hanco, ki je gospodarila in nadzorovala nad posli, včasih tudi sama kaj postregla, ampak Hanca se ni rada družila z drugimi vaškimi dekleti, ni rada prijemala za delo, vedela je, da je bila njena mati rojena v bližnjem trgu. Včasih je celo sedla pred hišo s knjigo v roki, da so lahko videli mimo-idoči, da ni zabito, kmetsko dekle, ampak da

d) Organizacija naše gospodarske obrambe (referira dr. Gregor Žerjav).

II. dan (2. malega srpana) 1. dopoldne:

e) Manjšinsko šolstvo (poročja Lev Brunčko).

f) Naš položaj ob narodni meji na Koroskem (razpravlja potov. učitelj C. M. družbe Ante Beg) in na Štajerskem (potov. učitelj C. M. družbe Ivan Prekoršek).

2. popoldne:

g) Narodni položaj na Gorenjskem in Koroškem (govori Ante Beg).

h) Primorsko — Trst (podaja Ivan Marija Čok iz Trsta).

Zadnje točke programa nam bodo nudile jasno sliko, celotni pregled našega narodnopolitičnega posestnega stanja v naših najbolj ogroženih pokrajinah. To bo naša bilanca, stvarna, resna, nepristranska in odkrita. Vsakemu predavanju bo sledila debata in zaradi stvari same je želeli, da se te udeleži čim največ izkušenih narodnih boriteljev z vseh koncev in krajev naše domovine. Debata naj bo glavno, posamezna poročila dala bodo k njej le podnet.

Obrambni tečaj bo tisti forum, pred katerim se bodo razpravljale vse hibe in pomanjkljivosti naše narodne obrambe dosedaj in se bodo podajali predlogi, nasveti, načrti za našo narodno obrambo v bodoče. To velja za posamezne pokrajine in za vso Slovenijo sploh.

Stvarna, resna kritika bo dobro došla, ker je taka kritika vedno prvi korak k ozdravljenju razmer. Dnevna politika bo predmet debate le v toliko, v kolikor je to neizogibno. Obrambni tečaj bo politično nepristranski, motril bo razmere izključno z narodnostnega vidika, brez ozira na levo in desno.

Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi.

v Poljanski dolini nad Škofjo Loko.

Kratek popis lumparij in goljufij, kiso jih uganjali v tej zadrugi različni nepoštenjakoviči.

IV.

Polom v zadrugi.

Meseca maja 1905 je bil odposlan Vekoslav Pelc kot revizor „Zadružne zveze“ v Poljansko dolino na revizijo zadrug. K tej reviziji mu je bil pridružen trgovski izvedenec Josip Krek, tedanji uradnik „Gospodarske zveze“. Ta je začel z inventuro zaloge „Kmetijskega društva na Dolenji Dobravi“ dne 11. maja in je končal dne 20. maja 1905. Sicer ljudstvo govori, da so različni revizorji in drugi uradniki „Gospodarske in zadružne zveze“ hodili le pit in šale uganjat na Dolenjo Dobravo, toda to menda ne bo res, če se pomisli, da je Krek v devetih dneh temeljito prerešetal celo zadružno zalogo in dognal, da je vredna 1602 K 52 v. No, vsaj je pa bil za ta

zna čitati, ker je bilo takrat v Zapolju res redkost, ker šole še namreč ni bilo. Zato pa je Hanca zapoljskim fantom kaj rada obračala hrbet, ako ji je ta ali oni povedal kako bolj sladko, ki je cikala morda na možitev. — In naposled so se ji počela dekleta celo posmehovati, češ — grajščaka hoče, ker je od tržke matere. V resnici pa je bila Hanca tudi dekletce nekake mestne nežnosti, bolj vitka je bila, lahne kretnje, z velikimi, črnimi očmi in lepim obrazom, da se je lahko kosala v lepoti z vsako v Zapolju. Oče njen pa je bil tudi nanjo ponosen in ker pri hiši ni bilo ravno revščine, si je Hanca lahko kupila kak lišp, kar si druge niso mogle.

Takrat je bilo Hanci 20 let in na možitev misliti menda ni bilo prekmalu. Tako sta mislila Hancin oče in zapoljski župan Žuraj, najbogatejši kmet razun grajščaka v Zapolju, ki je imel sina Ivana, sebi in materi v veliko žalost. Kako lepe upe sta imela Žurajeva, ko sta ga poslala v mestne šole, je lahko misliti, ker dosedaj se še ni zgodilo, da bi kdo iz Zapolja postal gospod, ampak Žuraj, ki mu je Bog naklonil bogastvo in sina, je hotel dognati tako daleč — pa Ivan, bistroumen in vnet za vse nepotrebno, ni bil poklican, da bi izpolnil očetove želje. Nekaj let je res prebil v mestu po različnih šolah, trapil ob počitnicah kmete, da so se čudili in križali, ogorčeni nad vsem, kar jim je pripovedoval županov študent — in naposled je ostal doma,

trud tudi honoriran z 202 K 8 v. Med tem, ko se je Krek trudil v Dolenji Dobravi, je Pelc hodil po drugih opravilih in je prišel na Dolenjo Dobravo šele 17. maja 1905. Hitro je pregledal knjige ter sestavil izkaz upnikov in dolžnikov. Na to je napravil bilanco in glej! zopet je bilo primanjkljaja 2676 K 98 v. Kdo neki je to izgubo povzročil? Zakaj dotičnik ni bil odpeljan v zapor, kot Žust? Mogoče radi tega ne, ker je bil dotičnik klerikalec?!

Pri farni cerkvi na Trati je bil sklican občni zbor, ki bi se bil moral vršiti 2. julija 1905 ob 3. popoldne. Od revizije do občnega zbora se je bilo razneslo med ljudi, da je v zadrugi nastal nov primanjkljaj. Vsled tega je vladalo veliko nezaupanje med člani do odbora in člani so se dogovorili, da bodo pri občnem zboru zahtevali v zadrugi konkurz. Na predvečer občnega zbora je bil prišel revizor Pelc v društvene prostore. Odborniki so mu povedali, da bodo člani predlagali na občnem zboru konkurz. Da bi do tega ne prišlo, so sklenili odborniki s Pelcem vred, da se prihodnji dan ne bodo udeležili občnega zbora. Sklenjeno — storjeno! Ker ni bilo nobenega odbornika, da bi vodil občni zbor, so bili člani zelo razburjeni. Prišlo je med njimi do spopadov, da so morali orožniki vmes poseči. Poklicali so bili tudi župana iz Trate, da je določil število navzočih članov. Ko je bilo dognano, da je dovolj članov navzočih, so zahtevali, da se zadruga zaklene in otvori konkurz. Odbor pa ni vpošteval tega sklepa, temveč je šel svojo pot dalje. Sklican je nov občni zbor na dne 30. julija 1905 ob 8. uri zjutraj s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnštva in nadzorništva;
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1904;
3. Sklepanje o razdružitvi zadruge;
4. Event. volitev likvidatorja;
5. Event. volitev načelstva;
6. Event. volitev nadzorstva;
7. Slučajnosti.

Ta občni zbor je bil sklican na tako zgodnjo uro, da bi bila slabša udeležba. Kljub temu je prišlo 122 članov na občni zbor. Pelc je konstatiral sklepčnost in prešel na prvo točko dnevnega reda. Poročilo načelstva in nadzorstva se je vzelo na znanje. Takoj nato je nastal med člani tak šum, da ni bilo mogoče nadaljevati občnega zbora. Letele so psovke na revizorja, cel odbor in na farje, ki ljudi spravljajo v tako nesrečo, kot je desetkratno poroštvo in različna plačila, ki bodo zadela člane. To kričanje je Pelc pomiril s tem, da je „Kronarjem“ prepovedal nadaljno udeležbo. Na to je začel razkladati letni račun, ki je izkazal dobička 112 K 63 v. Računa ni hotel nihče odobriti. Pelc je vsled tega grozil, da bo občni zbor razpuščen, če ne odobre računov. Ljudstvo je bilo že sito občnih zborov in je prisiljeno odobrilo račun.

očetu in materi v sramoto. Toliko se je res pogospodil, da mu lopata in kosa ni dišala in je raje polegal zadaj v senci na vrtu s kako kujigo v roki ali pa posedal v krčmi pri Strletu in pil na očetov račun.

In tako je prišlo, da so po vaši začele krožiti govorice, da se županov Ivan in Hanca kaj rada vidita in da se zna iz tega še kaj izcimiti, saj premožnih staršev sta oba, da ju ne bo skrb za življenje. Koliko je bilo na tem resnice, je bilo vsaj takrat težko dognati, ker Hanca, kakor je opazil oče, se je pač često razgovarjala z Ivanom, ki ji je vedno pripovedoval vesele zgodbe iz mesta, ampak da bi čutila zanj kaj več, tega ni bilo opaziti.

Oče Žuraj, ki je tem pogostim sinovim pohodom k Strletu pripisoval seveda gotove namene, od početka ni bil s stvarjo nič kaj zadovoljen, a drugače je to sodila njegova žena.

„Čemu bi mu branil, ako res kaj namerava s Hanco?“ mu je prigovarjala. „Ako se oženi, bo vsaj primoran poprijeti za kako delo, tako pa se ti bo klatil še dalje, kakor sedaj. Midva pa tudi ne bova za „večno“ in prav je, če se prej uredi.“

Tako je menila mati, oče pa, ki je stvar natančno premislil, je od početka oporekal.

„Kaj bi ž njo! Lepa je, siromašna ravno tudi ne, ampak vprašam te, kdo bo delal? On ne, ona tudi najraje križem drži roki, vse bo

Dasiravno je ravno omenjeni račun izkazal dobiček, je Pelc nasvetoval likvidacijo, ker ni bilo pričakovati, da bi se zadruga še naprej vzdržala. S tem predlogom je Pelc podrezal v sršenovo gnezdo. Vsi navzoči so zakričali: „Ne likvidacije, konkurz hočemo! Pelc je hotel štreto zmešati. Klical je: Kdor je za konkurz, naj gre v stransko sobo, kdor je pa za likvidacijo, naj pa ostane tukaj. A glej! vse je šlo v stransko sobo. Sedaj je Pelc izprevidel, da izlepa ničesar ne opravi. Začel je ljudi strašiti s tožbami, z zapori, z velikimi stroški, ki jih bo treba notarju plačati, če bo konkurz itd. Naj torej raje napovedo likvidacijo. „Pa še nekaj drugega je, jaz imam namreč še drug račun, ki izkazuje 2676 K 98 v izgube,“ je nadaljeval Pelc. „Vprašam vas sedaj, kateri letni račun hočete, ali 112 K 60 v dobička, ali 2676 K 98 v izgube?“ Ljudstvo pa je soglasno zahtevalo konkurz. Hočeč, nočeš je moral Pelc sestaviti zapisnik, da občni zbor zahteva konkurz. Ob dvanajstih so zadružne prostore zaklenili, ključke izročili načelniku in mu naročili, naj gre takoj drugi dan v Ljubljano k sodnji napovedati konkurz rekoč: „Ker si toliko časa tako dobro vodil zadrugo, pelji jo še na vešala!“

Pelc se je takoj odpeljal v Ljubljano, da poročja „Zadružni zvezi“ ravno doživelo blamažo. Gospodje niso bili kar nič veseli tega poročila. Ugibali so, kako bi se dalo zapeljano ljudstvo še nadalje molsti. Pelcu so naročili, naj drugi dan poišče Pustavrha in naj ga k njim pripelje. To se je zgodilo. „Zadružna zveza“ Pustavru ni pustila iti k sodnji napovedati konkurza. Dala je Pelcu generalno pooblastilo in ga s Pustavrhom vred poslala na Dolenjo Dobravo z naročilom, naj ukreneta vse potrebno, da se prepreči konkurz.

Gospodarski del.

Na doželni kmetijski šoli na Grmu se razpisuje službeno mesto provizornega strokovnega učitelja za sadjarstvo, oziroma vinarstvo. S tem mestom so združeni prijemki VII. plačilnega razreda deželnih uradnikov, ki je enak X. plačilnemu razredu državnih uradnikov z letno plačo 2200 K in aktivitetno doklado 672 K. Prošnjam je priložiti dokazila o domovinstvu, o telesnem in duševnem zdravju, npravnosti, predizobrazbi, strokovni sposobnosti, dosedanjem službovanju in znanju slovenskega in nemškega jezika. Prošnje je vlagati pri deželnem odboru vojvodine Kranjske v Ljubljani do dne 18. julija t. l.

Zakupni razglas. C. kr. intendantca domobranskega poveljništva v Gradcu je poslala trg. in obrtniški zbornici v Ljubljani zakupni razglas glede približne potrebščine sena, slame in kuriva za leto 1910/1911 za različne postaje. Dobavne obravnave se bodo vršile na raznih krajih ob določenih dnevih. Prva se bo vršila 1. junija, zadnja 22. avgusta 1910. Zakupni razglas se lahko vpogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, ki razglas na željo zainteresentom tudi vpošlje.

šlo rakovo pot in še na beraško palico lahko prideta.“

Naposled pa, ko je nekoč o stvari omenil celo oštr Strle sam, se je med njimi dogovorilo, da ne bo branil ne on, ne oče župan, ako bosta mlajša ravno tako hotela, ker tisti čas je prišlo od gosposke, da se napravi v Zapolju pošta in se je dovolilo na prošnjo vaščanov, da se postavi tudi šola. Velike naklepe sta o vsej tej stvari delala Strle in župan Žuraj, ki je upal, da bo prišel sedaj njegov sin do kake veljave, ker nihče drugi kakor on ne bo prevzel pošte. In ako se poroči s Hanco, si zna urediti še lepo življenje.

Ampak to je bil račun brez krčmarja. Ko je oče Strle nekaj dni pozneje prisedel k Hanci, ki je šivala neke čipke k predpasniku in ji povedal, kako in kaj sta ukrenila z županom radi nje in njegovega sina, ga je pogledala začudeno in prvi hip ni odgovorila.

„Jaz mislim, da bi ne bilo napačno,“ ji je prigovarjal — „župan prevzame pošto — to se pravi Ivan, ti tudi ne boš brez nič in lepo bi se napravilo. Ako je sedaj malce vihrav, se že spametuje, saj to vse z leti pride; izobražen je pa tudi, da se zna kretati v vsaki družbi. Rad pa te ima, saj se vidi! No, kako misliš, Hanca?“

Hanca je povzdignila glavo in je odkimala.

„Kaj skleplate, kot da bi bila to kaka kupčija!“

Seznam približne potrebščine oskrbovalnih predmetov za dobo 1910/1911 za c. in kr. vojno. Intendanca 3. voja v Gradcu je poslala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani obvestilo o dobavi oskrbovalnih predmetov in seznam o približni potrebščini predmetov, ki se bodo potrebovali za c. kr. vojsko na raznih postajah. Seznam obsega pšenice, rž, oves, seno, slamo, trd les, premog, kruh in mehki les. Obvestilo in seznam se lahko vpogledata v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Tedenski sejem v Kranju dne 6. junija 1910. leta. — Prignalo se je: 107 glav domače goveje živine, 15 glav bosanske goveje živine, 11 glav goveje živine hrvaške, 5 domačih telet, — hrvaških telet, 350 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domača ovca, — hrvaških ovc, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 10—, proso K 7—, rž K 8—, oves K 7-50, ajda K 7-50, repno seme, K, fižol ribničan K —, mandalon K — koks —, krompir K — za 50 kg.

Dopisi.

Is Stare Loke. Ojkar je naš kaplan Baloh ustanovil v naši vasi nepotrebno Čukarijo, ima toliko dela, da je ves zmešan. Sam ne ve, kaj bi delal, ali bi služil Bogu, ali ljudem, ali pa politiko. Ljudje ga naganjajo zdaj za eno, zdaj za drugo. Vrh vsega tega je imel še škofa Bonaventuro, ki mu je prinesel prav slabo vreme. Baloh ne more biti vesel, čeprav se najraje na smeh drži. V soboto, 11. t. m., je moral pripravljati Čuke, da so sli prejemati škofa, ki je imel drugi dan, v nedeljo birmo v Stari Loki. 6 Čukov na konjih je šlo škofu nasproti. Nazaj grede so je Čuki vrezali za Kamnitnikom, ker jih je bilo sram, vrniti se po cesti. Menda so bili najbolj veseli, če jih ni nobeden pogledal. Konje so pa tudi imeli take, kakor jih rabijo sami Čuki, na njih pa so bili tako nemarno napravljeni, da so se morali škofu gabit, ako jih je natanko pogledal. Enim so se vsled ježe tako potegnile blače, da so se jim videle gole noge v mečah, drugim pa so izpod hlač visele tako umazane gafe, ki so razširjale neko posebno neprijetno vonjavo, in menimo, da so oni gledalci še najbolj veseli bili, ki niso stali v bližini jahajočih Čukov. Baloh jih seveda ni imel časa pogledati. Najbolj smešen pa je bil sprejem. Načelnik priparških Čukov, ki ga poznamo za Martancovega, bi bil moral imeti pozdravni govor, a ni mogel spraviti skupaj niti enega stavka. Seveda mu je Baloh napisal govor, organist mu ga je bral za hrptom, Martancov sam pa je posnemal organista kakor kakšen papagaj. In to je bil pozdrav! Škof je seveda rekel, da je že vse prav, pa so sli naprej. Martancov se bo še dolgo spominjal onega dne, ko je pred škofom ječjal govor, ki mu ga je bral organist. Še drugi dan so se Čuki veselili tega škofovega sprejema. Od veselja so se pri Blažekovi mami opijanili do-dobra. Trije uniformirani in 1 civilno napravljen Čuk so jo v nedeljo zvečer mahali s fare proti Binklju. Za vrat so se držali, vriskali in peli so, kakor norci. «Dekle na vrtu zelenem sedi...» Tako maniro jih baje uči kaplan Baloh. In Baloh je najbrž mislil na svoja Čuke, ko je v zadnjem «Domoljubu» sklanfal 16. kitico one strašno ne-umne pesmi, ki ima naslov: «Političen godec» ter nekoga pita za «osla», ki «riga». Svoje Čuke naj poslušaj, kako «rigajo» in naj jih uči manire, pa bo vse dobro. Sicer Baloh ne more drugega učiti nego to, kar zna!

Radovljiške novice.

Občinska seja mestnega zastopa se vrši dne 13. t. m., ob 6. uri zvečer.

Naš «Sokol» čvrsto koraka po svoji poti. Za župni izlet na Jesenice se pridno vadi in takrat postavi radovljiški «Sokol» lepo število «Sokolov» v župno vrsto gorenjskega «Sokola». — Na župni izlet v Ljubljano «Sokola I.» 12. t. m. pošlje deputacijo, a tudi na župni izlet primorskih društev 19. t. m. v Gorice bo zastopan po večji deputaciji. — Koncem tega, oziroma začetkom prihodnjega meseca namerava pa prirediti naš «Sokol» veselico z javno telovadbo. Dan in vzpored se objavi pravčasno. Na zdar!

«Mestna hranilnica radovljiška» je ravnokar izdala jako lečo brošuro: Računski sklep za l. 1909. Iz tega posnemljemo, da ima v oskrbi 4312 vložnih knjizic, ki imajo skupno vrednost 3.400.211-89 K. Cistega dobička ima v l. 1909 — 25.140-20 K, a rezervni zaklad znaša lepo vsotice 199.591-27 K. — Pripomnimo, da za «mestno hranilnico» garantira ali jamči mestna občina z vse svojo davčno močjo in da obrestuje vloge po 4 $\frac{1}{4}$ % brez odbitka rentnega davka. — «Računski sklep» je tiskala tiskarna Lampret, Kranj, prav lično in lepo.

V «izlozbi» trgovca L. Fürsagerja je razstavil tukajšnji podobar I. Pirih Gregorčičevo sliko, ki je v krasno izdelanem okvirju. Okvir je delan v secesionističnem slogu, v oglu se nahajajo lavo-

rikove vejice a v sredini spodnjega in zgornjega dela se nahaja besedilo in note — rezano plastično — večno lepe pesmi «Nazaj v planinski raj». Delo hvali mojstra in je vredno, da si ga vsakdo ogleda.

«Pletarska šola» izborna napreduje. Mnoga naročila pač dovolj jasno pričajo, da morajo biti ojetarceli zadovoljni z delom, kajti geslo «c. kr. pletarske šole v Radovljici» je dobro, trpežno in cene blago. Na jesen se bo sprejelo zopet več učencev in učenk. A tudi nasadi vrb, ki jih je ali pletarna sama zasadila oziroma, ki so jih zasadili posamezni posestniki kažejo prav dobro in «rezatev» bo dobra. Posestnike Radovljice opozarjamo, da si ogledajo pri obisku Radovljice našo c. kr. pletarno, ogledati si je dovolj.

Znano je, da vlada v Radovljici v nekaterih zadevah precejšnija draginja. Posebno znano drago prodajajo takozvani Ipvavci in Ipvavke, ali pravzaprav Goricijani, ki prodajajo tudi pri nas razno zelenjavo in sadje. Mislimo, da so cene vendar pretirane, ako prodajajo 1 kg črešenj 80 v, grah po 48 v kg i. t. d. Dobro bi bilo, ko bi županstvo tukaj ukrenilo, in dalo napraviti kakemu domačinu «štant», kjer bi lahko prodajal potrebno zelenjavo. Prosimo!

Naše mestce je dobilo prav čedno lice, posebno prijazen je novi del mesta, ki se razteza proti Lescam. Edino skazo dela tista čudna grma da med občinsko tehtnico in solo. Čuje se pa, da je ona grmada pripravljena za kres v čast sv. Cirila in Metoda. Ako je res, naj se šele nanosi na kup, da bo večji kres in več gorkote.

Vreme je letos prav čudno. Vsak dan gro-menje, vihar in dež, večalimanj. Ako se vresniči pregovor, da kakršno vreme na Medardovo, tako bo 40 dni, potem nam bo prekmalu minule poletje. Letina obeta biti jako dobra, posebno seno kaže izvanredno lepo. A tudi poljski pridelki rasto, da je veselje. Sadje obeta mnogo. Da bi le kakih posebnih nezgod ne bilo.

Našim trgovcem prav toplo priporočamo, da naj imajo vedno na razpolago in sicer blago, ki se prodaja v prid družbi sv. Cirila in Metoda in sicer: Peresa (zaloga Jernej Bahovec v Ljubljani), svinčniki (Ivan Bonač v Ljubljani), pralno milo (A. Gabršček v Gorici), čistilo za kovine in tla ter vazelina za čevlje (Golob in Volk v Ljubljani), svalični papirčki in svalični ovitki (Adolf Jacobi na Dunaju VIII), krema za umje in črevlje (Ivan Kober v Ljubljani), kavine primese ali cikorija (Kolinska tovarna v Ljubljani), cilindri za svetilke (Fr. Kollmann v Ljubljani), čaj in ruma (Fr. Kovač in in Ig. Novak v Ljubljani), zgumbnice in igle za go-spode, gumbi za zapetnice, priveski k verižicam, broške za dame (P. Magdič v Ljubljani), vzgalice (Ivan Perdan v Ljubljani), drože (Maks Salokar v Ljubljani), platno (A. E. Skaberne v Ljubljani), tekoči klej in črnilo (Vilko Weisk v Mariboru).

Novice iz Rateč.

V Ratečah je v nedeljo 5. junija priredilo ljudsko izobraževalno društvo «Akademija» svoje predavanje s slikami. Prav živo in poljudno je predaval strokovnjak v zdravilstvu, g. dr. Tičar iz Kranjske gore: Pogled skozi človeka s pomočjo elektrike (Röntgenovih zarkov). Konečno je dodal še nekaj pokrajinskih slik. Tem potom se mu še enkrat prav lepo zahvaljujemo kakor tudi Sl. društvu «Akademiji» ter prosimo, naj nas večkrat pose-ti s kakim predavanjem. Pri predavanju je bilo zbranih čez 200 ljudi obojega spola. Ljudstvo je prav z zanimanjem prisostvovalo predavanju. Po končanem predavanju pa je našo vas posetil moški zbor gg. Bezeg-Rus iz Kranjske gore ter nam Ratečanom preskrbel par kratkočasnih uric. Za smeh je posebno skrbel oča Slavec, Kranjskgorce pa ponovno prosimo, naj večkrat pose-tjo našo ob-mejno vas in naj nas bodrijo k narodnemu delu.

C. kr. poštni urad v Belipeči oddaja poštni nabiralnici v Rateče samonemske nakaznice. Jeli te postavno za povsem slovenske Rateče? Ratečani, na noge in odklanjajte samonemske poštno tiskovine!

Nov dom gasilcev si gradi v Ratečah on-dotno prostov. gasilno društvo.

Loške novice.

Izjava. Velečenjeni gospod urednik! V zadnjih loških novicah čislanege „Gorenjca“ ste počastili nas „Zaljubnikarje“. Z ozirom na to Vas vljudno prosim, da priobčite o tem našem družinskem sporu sledeče: Dogodki, ki se vrše v tej novonastali družini, vzbujajo pozornost in zato se čudimo, da je Vaša tozadevna zadnja notica o «Zaljubnikarjih» zanimala vsakogar, ki pozna vrle si-nove te nenavadne družine. Vse prave «Zaljubni-karje» pa je presemetilo čudno obnašanje njihovega očeta, ki svoje otroke v zadnjem času ni ne pogledal in jih tudi ni sklical na posvetovanje kakor običajno pod družinskim grhom v hiši starej-sine Žorža. Zato sem jaz, davi najmlajši med vsemi sinovi, smatral za svojo dolžnost opozoriti vse ostale brate «Zaljubnikarje» na brezbriznost našega bivšega očeta in sem jih zategatelj pripravil na to, da se na zboru 1. t. m. pridrili mo-jemu predlogu glede njegove odstranitve. Obenem se je poverilo častno mesto očeta vseh «Zaljubni-karjev» najmlajšemu, našemu bratu Tonetu, ki se je

zavezal, da bo za našo družino bolj skrbel, kakor starokopitni prejšnji oče. Mlajši oče je že pri svoji izvolitvi tudi takoj dokazal svojo sposobnost za očeta in po vsi pravici pričakujem, da ga bo še prekosil v marsičem. Mi mlajši «Zaljubnikarji» pa tudi potrebujemo takega človeka, ki se bo za nas bolj brigal, starega očeta pa smo poslali, ka-mor spada: med stare šaro. Mi gremo naprej, mi strelci! Kar je stari očka iskal, to je tudi našel. Zato naj se tolaži in naj le mirno vživa svoje mirno življenje, ki mu ga privoščim. Z odličnim spoštovanjem Zaljubnikar Joško, voditelj upor-nežev.

Opomba uredništva: Priobčujemo to nena-vadno izjavo, dasi se nam zdi, da je voditelj uper-nih «Zaljubnikarjev» g. Joško prestrogo ravnal s svojim «bivšim» očetom in ga meninič tobinič za-menjal z «novim», «mlajšim», kakorsam priznava. Ako bi bil ta strogi upornež počakal še nekaj časa, bi se mu bila morda tudi njegova mlada, in zato prevroča kri ohladila. Vendar nečemo mi storiti nobenemu kake krivice, še najmanj bivšemu očetu vseh «Zaljubnikarjev», ki ga slučajno pozna-mo kakor jako miroljubnega moža.

Godovi prihodnjega tedna:

12. Janez Fak, Draguska; 13. Anton Padovanski, Zorica; 14. Bazilij, Raposlov, Zlatana; 15. Vid, Modest in Krescencija, Vidoslav; 16. Franc R., Beno, Vladislava, Dragimir; 17. Adolf, Lavra, Tratomir; 18. Feliks in Fort., Bodin.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

15. v Dobu.

Ameriške knjižnice.

Leta 1900 je bilo v Združenih državah 5383 javnih knjižnic, ki so jih vzdrževala razna mesta. V zadnjih desetih letih se je morda šte-vilo že podvojilo.

Javne knjižnice vzdržujejo davkoplačevalci. Pri mestnih davkih plačajo tudi za knjižnico. Po nekaterih mestih plačajo po en mill (ena desetinka centa) od vsakega dolarja, ki je podvržen davkom. Po nekaterih mestih še več. Knjige si lahko izposojeje vsak, samo če dobi koga, da garantira zanj, da vrne vse knjige. Vsak si lahko izposodi po dve knjige naenkrat za štirinajst dni. Navadno se iste knjige lahko obnove še za dva tedna.

Knjižnice so razdeljene na več oddelkov: otroški oddelek, čitalniški oddelek s časopisi, iz-posojevalni oddelek za odrasle in oddelek za re-ference.

Otroci do gotove starosti ne morejo dobiti vseh knjig, ki so namenjene za odrasle, pozneje ni nobene izjeme. V ameriških knjižnicah se do-bijo knjige vseh veroizpovedanj, katoliški me-sečniki se dobijo poleg «Christian Science Monthly», da celo Ema Goldman, znana anarhi-stinja v New Yorku je zastopana s svojim me-sečnikom «The Anarchist». In videti je, kakor da bi vse te heterogenične knjige živele v miru med seboj in ne povzročajo nikakršnih preprirov ali sovraštvev med bralci. Vsak Amerikanec ima že od mladosti neko svoje prepričanje, kateremu ne škoduje, o nasprotni nauki.

Po vseh večjih mestih imajo knjižnice knjige za posamezne narodnosti. V Clevelandu se n. p. lahko dobe vse boljše knjige pisane v nemškem, francoskem, laškem, češkem, polj-skem, slovaškem in slovenskem jeziku.

Na Western Reserve University v Clevelandu je poseben vseučiliščni oddelek, kjer se neka-tere gospodične pripravljajo za sistematično delo po knjižnicah. V Ameriki so samo štiri take šole, vsled tega imajo dovolj služb na raz-pologo.

Ameriški katoličani ne poznajo nobenega indeksa in tudi škojfe ne poudarjajo te točke v taki meri kot v Evropi. V Ameriki mora biti vsak sam zase kritik in censor. Mogoče je to vzrok, da ni znanstveni kritikizem v Ameriki skoro nič razvit.

Slovenci v Ameriki veliko več berejo kot doma. Skoro vsak je naročen na slovenski časopis ali ga pa dobiva od svojih sostanovalcev. Težko je dobiti slovensko hišo, kjer bi ne imeli časopisa. V Ameriki izhaja osem slovenskih časopisov, ki imajo skupaj okoli 22.000 naročnikov. Poština za časopise je nizka, namreč en cent za (funt — 0-45 kg.)

Poleg slovenskih knjig po raznih javnih knjižnicah obstoji v Clevelandu «Slovenska Na-rodna Čitalnica», ustanovljena 1906, ki je naro-čena na vse glavne slovenske časopise in ima v zalogi lepo izbirko najboljših slovenskih knjig. Članov ima okoli 150, ki plačujejo po 25 centov na mesec. Čitalnica ima svoje stalne prostore, kjer se semintja vrše zabavni večeri.

V Kranju, dne 11. junija 1910.

* Državni zbor je imel v sredo sejo. Baron Blenerth je odgovarjal na interpelacije radi porabe vojaštva pri ogrskih volitvah. Dejal je, da je poklic vojaštva, varovati tudi red in mir v deželi in ker vojaštvo in domobranstvo, kar ga je na Ogrskem, ni zadostovalo, je bilo treba tudi

iz Avstrije poslati nekoliko čet tja. Na vprašanja o zlorabah pri ogrskih volitvah ne odgovarja, ker nima pravice, vmešavati se v notranje razmere druge države. — Odgovor je torej tak, kakršen je bil pričakovati od Bienertha. Pa je vendar značilen. Kakšne morajo biti volitve, za katere po vladnem priznanju vse vojaštvo in domobranstvo Ogrske ne zadostuje? Sicer je pa vlada pri tej priliki doživela poraz. Poslanca Korošec in Šramek sta predlagala, naj se odgovor ministrskega predsednika ne vzame na znanje, ampak naj se o njem na prihodnji seji otvori debata. Predlog je bil z glasovi Slovenske Enote, socialnih demokratov in Rusinov sprejet. Ko je podpredsednik sodrug Pernerstorfer naznanil ta uspeh glasovanja, je opozicija burno odobraval.

* **Zakon o eksekuciji prostih dohodkih** je bil v sredo v državnem zboru sprejet. Po novem zakonu, o katerem je poročal soc. dem. poslanec Liebermann, bodo plače do 2000 kron in pokojnine do 1200 kron eksekucije proste, torej se ne bodo mogle zarubiti. Izjema bo samo pri alimentih za nazakonske otroke in za ločene žene.

* **Sarajevski župan Kulović** je z osmimi mohamedanskimi občinskimi svetniki odstopil, ker je njegova stranka pri volitvah za bosenski sabor popolnoma propadla.

* **Grško-turško razmerje** se od dnedodne bolj kali. V Carigradu so bojkotirali grške ladje. Proti Grkom se ponavljajo hrupne demonstracije. Grški konzuli so izjavili velikemu vezirju, da bodo odpotovali, če se ne napravi konec izgreedom. Med velikim vezirjem in grškim poslanikom je bil buren prizor. Turški poštni uradi so dobili nalog, da ne smejo več sprejemati pisem in pošiljatev z Grškega. Bojkot grškega blaga je razglašen tudi v Kavali in Rodostu.

Novosti založne tiskarne Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

Te dni je izšel 4. snopič „Več luči!“ pod naslovom:

Bira, kongrua in oerkvena konkurenoa.

Cena 30 vin. — Kdor naroči vse štiri snopiče „Več luči!“ skupaj, jih dobi za 1 K.

Ravnoliko se dobiva:

Junjski najnovejši in zelo praktični

Novo! Poletni vozni red Novo!

veljaven od 1. junija do 1. oktobra

s koledarjem za 1. 1910.

Cena 10 vin., vezan pa 20 vin.

V tisku so in izidejo v kratkem kratkočasnice za mladino pod imenom:

Kraljevič in berač.

Spisal Mark Twain.

Ta pred nedavnim časom umrli angleški humorist, kot tak znan širom sveta, je prodiral s svojim pristnim humorjem že skoro v vse narode. In tako bo tudi naša slovenska mladina imela priliko, se naslajati ob tem zdravem čtivu.

Pripravljene so tudi

krasne razglednice povodom 50 letnice slovenske budnice „Naprej!“ s slikama skladatelja Davorina in pesnika Simona Jenka.

Kdor želi eno ali drugo, se lahko naroči že naprej.

Novičar.

Občinski odbor mesta Kranja je v svoji redni seji dne 8. t. m. po odobritvi zapisnika zadnje odborove seje, vzel na znanje poročilo župana, da se je dne 30. maja t. l. vršila kolovadcija eraričnega mostu čez Savo in da se je župan, porabivši to priliko, zahvalil državnim cestni upravi in vis. c. kr. ministrstvu za javna dela za izvršeno zgradbo mostu; — da je «Mestna hranilnica v Kranju» vrnila občini ustanovne stroške v znesku 2315 K 28 h; — da je županstvo naročilo voz za skropljenje ceste; — da je županstvo izročilo društvu «Godba prostovoljne pežarne brambe v Kranju» hranilno knjižico bivše mestanske godbe. — V pripravljajni odsek za ustanovitev javne in provizorične bolnice v Kranju se izvolila člana obč. zastopa gg. Ciril Pirc in dr. Edvard Šavnik. Dalje je taisti sklenil, da bo slejkoprej vzdrževal vzporednico 4. razreda dekliške šole v Kranju, torej plačeval stvarne potrebnosti in prov. učiteljsko moč; — dovolil društvu «Godba prostovoljne pežarne brambe v Kranju» neobvezno podporo 300 K, «Narodni čitalnici v Kranju» pa v namene javne ljudske knjižnice neobvezno podporo 200 K; — sprejel in potrdil izpremenjena pravila «Mestne hranilnice v Kranju»; — sklenil, da se neka prošnja za nadrobno pro-

dajo kuhanega žganja domačega izdelka ne priporoča; — rešil 8 prošnji za vprejem v tuk. občinsko zvezo in končno sklenil, da zastopa mestno občino Kranj v deputaciji radi poddržavljenja tuk. poštnega in brzojavnega urada obč. odbornik g. Tome Pavšlar.

Triglav hočejo spraviti v nemške roke. V proračunskem odseku je prišel na dan velikanski škandal, kakor namreč hoče državna uprava Triglav spraviti v nemške roke. Ljubljanska finančna prokuratura je namreč sklenila s prof. Belarjem pogodbo, po kateri bi naj dobil v najem velik del posestev verskega zaklada. Belar je seveda samo posodil ime, kajti v resnici bi prišel ta kompleks v roke nemškega planinskega društva. Zdaj, ko je stvar prišla pred državni zbor, se lahko o njej še obširneje govori.

Plemenit dobrotnik. Znani narodni dobrotnik g. Franc Omešca, veletržec in posestnik v Kranju je daroval za tel. društvo «Sokol» v Borovljah 50 kron z željo, naj tudi drugi premožni Slovenci prihitijo na pomoč društvu, da se bo ono moglo tembolj razvijati v prosepah in napredek vseh koroških Slovencev. Društvo izreka tem polom svojem dobrotniku za velikodušni dar svojo najiskrenejšo zahvalo.

Učiteljsko društvo za šolski okraj Kranj je imelo dne 2. t. m. ob 1. uri popoldne v šolskem poslopu v Smartnem pri Kranju svoj redni občini zbor, katerega se je udeležilo 23 članov in članic. Načelnik društva, g. France Luznar, nadučitelj na Primaskovem pri Kranju, otvori zborovanje, pozdravi navzoče, omenja društvene dvajsetletnice in se s sočutnimi besedami spominja g. Alfonza Pirca, c. kr. deželnevladnega svetnika in okrajnega glavarja v Kranju, ki je umrl lantsko leto. Pokojnik je vedno vneto podpiral učiteljsko. (V znak sožalja vstanejo navzoči s sedežev.) S prisrčnimi besedami se poslovi od t. varisa g. Andreja Kmeta, nadučitelj v Cerkljah, ki je deloval uspešno v društvenem prosepah kot dolgoletni odbornik njegov. Po dolgoletnem, premarljivem stanovskem in društvenem poslovanju stopa g. A. Kmet v zaslužni pokoj, katerega naj vživa čil in krepak do skrajne meje človeškega življenja. G. Vilko Rus, učitelj v Kranju, predlaga, naj društvo imenuje g. Andreja Kmeta v priznanje zasluga za častnega člana. Soglasno in z odobravanjem sprejeto. — G. Rudolf Zore, nadučitelj v Predosljih pri Kranju kot tajnik natančno in podrobno poroča o društvenem delovanju v preteklem poslovnem letu. Društvo šteje 46 rednih članov in članic. Zadnji občini zbor je bil dne 13. maja preteklega leta, dne 2. novembra p. l. pa se je vršil prijateljski sestanek. Odbor je v starih sejah razpravljal o društvenih zadevah. — G. Janja Miklavčič, učiteljica v Kranju, kot blagajničarka poroča, da je imelo društvo 835 35 K dohodkov, in 811 60 K stroškov, tako da ostane v blagajni 23 75 K preostanka. Za pregledovalca računov volijo navzoči gđ. Ana Petrovič, učiteljico v Smedniku in g. Franceta Ivanca, učitelja v Kranju. — Predsednik naznanja, da je za knjigo «Opis c. kr. okrajnega glavarstva Kranj» zbran skoraj že ves material; koncem letošnjega leta pojde knjiga v tisk. C. kr. okrajni šolski svet v Kranju je izplačal prvi obrok svojega prispevka za imenovano knjigo, v znesku 500 K. Denar se je porabil za nabavo klisejev. Knjigo bo krasilo nad 70 slik, pridejan ji bo tudi zemljevid c. kr. okraj glavarstva Kranj. Knjiga bo na vsak način lepo delo, ki bo v čast in ponos vsega učitelstva, ki je sodelovalo pri nji. — Za delegate (odposlanca) k skupščini zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev, ki se vrši dne 6. in 7. avgusta t. l., se izvolita gosposodični Angela Miklavčič, učiteljica v Predvoru nad Kranjem in Ana Petrovič, učiteljica v Smedniku ob Savi, ter gospodje Jožef Lapajne, učitelj v Cerkljah, Anton Mahkota nadučitelj v Voklem in France Rojina, nadučitelj v Smartnem pri Kranju. — Nato volijo navzoči novi odbor, ki se tako sestavi: France Luznar, nadučitelj na Primaskovem pri Kranju, načelnik; Janja Miklavčič, učiteljica v Kranju, namestnica načelnikova; Vilko Rus, učitelj v Kranju, tajnik; Rudolf Zore, nadučitelj v Predosljih pri Kranju, blagajnik; gđ. Ida Malty, učiteljica v Kranju in gospodje Jožef Lapajne, učitelj v Cerkljah, in Anton Mahkota, učitelj v Voklem, odborniki. — Po zborovanju predava profesor Makso Pirnat iz Kranja in sicer o temi: «Ljudska šola in umetnost». Na podlagi znamenitega izreka velikega angleškega umetniškega kritika Johana Ruskina, «Mi ne živimo zaradi znanja, ampak da opazujemo, uživamo, delujemo in obožujemo» pokaže predavatelj na praktičnih zgledih, kako naj se pri mladini prilicno goji in pospešuje naravni, prirojeni čut za lepo in umetnost, ki se nam razodeva v kiparstvu slikarstvu, poeziji, petju in telovadbi. — Po predavanju, se udeleženci zbere na prijaznem vrtu g. Tineta Benedka v Strazišču k prijateljskemu sestanku.

Slovensko trgovsko društvo «Merkur» je priredilo v nedeljo izlet pevskega zbora v Podbrezje. Temu izletu se je pridružila tudi tukajska podružnica v precej obilnem številu. Na sestanku so se dogovorila razna stanovska vprašanja in je torej v interesu slovenskega trgovstva, prirediti večkrat enake sestanke.

Podružnica slov. trgovskega društva «Merkur» v Kranju je sklicala dne 9. junija t. l. sestanek trgovcev in njihovih nastavljenecv, da se uredi zapiranje in odpiranje trgovin v mestu Kranju. Temu vabilu se je odzvalo trgovstvo skoraj polnoštevilno, posebno g. nastavljenecv so bili zastopani v častnem številu. G. predsednik Fran Omešca pozdravi predvsem odposlanca osrednjega društva g. Goloba in gg. dr. Marna ter se jima zahvali na udeležbi. V nadaljnjem pripomni, da je zapiranje in odpiranje trgovin postalo v Kranju zelo pereče in je le pozdravljati, da se boče zadeva uredila sedaj naredbenim putem od c. kr. deželne vlade. Sestanek ima namen izvedeti mnenje trgovcev in njihovih nastavljenecv, ki ga imajo glede zapiranja in odpiranja trgovin, ter isto sporočiti deželni vladi, da ga vpošteva pri tozadevni naredbi. G. dr. Marna pojasni potem določbe zakona z dne 14. januarja 1910 glede zapiranja trgovin. Trgovskim nastavljenecem se mora dovoliti po dokončanem dnevnem delu najmanj 11 ur počitka, opoldanski odmor mora znašati najmanj 1 uro. Na to predlaga g. Rado Sedej, da se pozove deželno vlado, kateri daje zakon izključno pravico uroditve delevnega časa, da uredi zapiranje in odpiranje trgovin naslednje: 1. trgovine z špecerijskim in mesanim blagom ter trgovine z železnino se odpirajo v času od 1. aprila do 1. oktobra zjutraj ob pol 7. uri in se zapirajo zvečer ob pol 8. uri, v času od 1. oktobra do 1. aprila pa se odpirajo le-te trgovine zjutraj ob 7. uri in se zapirajo zvečer ob 7. uri. 2. trgovine z manufakturnimi in norimberskim blagom, ter sploh vse trgovine razven snih pod 1. navedenih, se odpirajo skozi celo leto ob pol 8. uri in zapirajo ob 7. uri. 3. trgovske pisarne in kontorji naj bodo odprti skozi celo leto od 8. ure zjutraj do 12 in od 2 ure popoldne do pol 7. ure zvečer. Ta predlog je bil soglasno sprejet, ter se pooblasti podružnico, da te želje sporoči deželni vladi. G. Golob pozove se navzoče, glede na to, da je upravno sodišče odločilo, da trgovski nastavljenecv ne spadajo pod okvir pokojniškega zakona, da pristopijo k trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu v Ljubljani, katero jim nudi različne ugodnosti. Na to zaključki g. predsednik te za trgovstvo tako vlevažno zborovanje. Glede na to, da ima podružnica svoj delokrog za celo Gorenjsko, bi bilo želeto, da pristopijo k podružnici tudi trgovci in nastavljenecv iz cele Gorenjske.

Moški zbor čitalniškega pevskega zbora danes izjemoma nima pevske vaje, ker ima vajo v istih prostorih orkester «Sloga». Prihodnja skupna pevska vaja za dame in gospode je v torek ob 1/2 9. zvečer. Pevski odsek.

Okrajno učiteljsko društvo radovljanske je imelo svoj občini zbor v četrtek, dne 9. t. m. v Lescah v znani narodni gostilni «Wucherer». Obširneje poročilo objavimo prihodnjič, za danes se omejemo le na nekatere točke. Soglasno se je sprejel predlog, da prispeva društvo za en obrambeni kamen v prid družbi sv. Cirila in Metoda. — V odbor so bili voljeni soglasno: Iv. Šega, Radovljica, predsednikom Jos. Ažman, Breznica, podpredsednikom; Fr. Jaklič, Radovljica, tajnikom; Jos. Korošec, Mošnje, blagajnikom; Oman Ernestina, Begunje in Jos. Žirovnik, Gorje, odbornikoma.

Nova domača industrija. Iz Lesca nam pišejo: Naš kraj ima za gospodarski razvoj Gorenjske veliko pomena. Prikladnega sveta za snovanje novih podjetij je okoli Lesca obilo in, kar je glavno, Lesce imajo svojo tovorno železniško postajo. V zadnjem času je poleg za pivovarno, jako mnogo zanimanja za novo opekarno, ki se bo zgradila v bližini Lesca. Družba, ki pospešuje to podjetje, obstoji iz domačih in vnanjih slovenskih rodoljubov.

Ogenj. V sredo ponoči okrog 12. ure je pogorela Mačkova opekarna v Podgori pri Begunjah. — Ker je opekarna v prostem in ni bilo nobene nevarnosti za sosedo, so jo pustili usodi da je zgorela. Reševati itak ni bilo nič. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

Na Begunjski otok je otvorjena dr. Vilfanova koča, in sicer od 4. t. m. Ima lastnega oskrbnika in je preskrbljena z vsem potrebnim.

Novo podružnico sv. Cirila in Metoda se snujejo za Lesce in Begunje, kakor tudi za Breznico. Živeli! Tako je prav!

Ali res ne gre pri Slovencih brez bobna? Požrtvovalne dame, ki nam pripravljajo veliko veselico ob priliki glavne skupščine in 25. jubileja naše družbe sv. Cirila in Metoda, dne 3. julija so v skrbeh, da brez bobneče reklame ne bo velike udeležbe. Mi pa, ki poznamo zlata srca prijateljev in prijateljice naše ljubljene reševalke, smo brez bojazni. Toliko se bo že poskrbelo, da prodre v sleherno vas glas, da se zbira dne 3. julija v Ljubljani vse, kar resnično narodno čuti. Pripravljajni odbor pa bo zopet storil vse, da bodo obiskovalci velike ljudske veselice očarani, da se bodo še v poznih letih z veseljem in ponosom spominjali, da so tudi prisostvovali narodnemu slavlju, kakršnega najbrž niti Ljubljana še ni videla. Nemško časopisje je bobnalo tedne in tedne, da je ganilo par tisoč Nemcev k 30 letnici «Schulferena». Ravno v tem, pa se hočemo Slovenci razlikovati. Na našo jubilejno slavnost prihitiijo dne 3. julija nepregledne množice iz vseh slovenskih pokrajin, ne zaradi reklame, temveč iz ljubezni do svete narodne stvarni, v proslavo zaslužni družbi rešiteljici.

uredi zapiranje in odpiranje trgovin v mestu Kranju. Temu vabilu se je odzvalo trgovstvo skoraj polnoštevilno, posebno g. nastavljenecv so bili zastopani v častnem številu. G. predsednik Fran Omešca pozdravi predvsem odposlanca osrednjega društva g. Goloba in gg. dr. Marna ter se jima zahvali na udeležbi. V nadaljnjem pripomni, da je zapiranje in odpiranje trgovin postalo v Kranju zelo pereče in je le pozdravljati, da se boče zadeva uredila sedaj naredbenim putem od c. kr. deželne vlade. Sestanek ima namen izvedeti mnenje trgovcev in njihovih nastavljenecv, ki ga imajo glede zapiranja in odpiranja trgovin, ter isto sporočiti deželni vladi, da ga vpošteva pri tozadevni naredbi. G. dr. Marna pojasni potem določbe zakona z dne 14. januarja 1910 glede zapiranja trgovin. Trgovskim nastavljenecem se mora dovoliti po dokončanem dnevnem delu najmanj 11 ur počitka, opoldanski odmor mora znašati najmanj 1 uro. Na to predlaga g. Rado Sedej, da se pozove deželno vlado, kateri daje zakon izključno pravico uroditve delevnega časa, da uredi zapiranje in odpiranje trgovin naslednje: 1. trgovine z špecerijskim in mesanim blagom ter trgovine z železnino se odpirajo v času od 1. aprila do 1. oktobra zjutraj ob pol 7. uri in se zapirajo zvečer ob pol 8. uri, v času od 1. oktobra do 1. aprila pa se odpirajo le-te trgovine zjutraj ob 7. uri in se zapirajo zvečer ob 7. uri. 2. trgovine z manufakturnimi in norimberskim blagom, ter sploh vse trgovine razven snih pod 1. navedenih, se odpirajo skozi celo leto ob pol 8. uri in zapirajo ob 7. uri. 3. trgovske pisarne in kontorji naj bodo odprti skozi celo leto od 8. ure zjutraj do 12 in od 2 ure popoldne do pol 7. ure zvečer. Ta predlog je bil soglasno sprejet, ter se pooblasti podružnico, da te želje sporoči deželni vladi. G. Golob pozove se navzoče, glede na to, da je upravno sodišče odločilo, da trgovski nastavljenecv ne spadajo pod okvir pokojniškega zakona, da pristopijo k trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu v Ljubljani, katero jim nudi različne ugodnosti. Na to zaključki g. predsednik te za trgovstvo tako vlevažno zborovanje. Glede na to, da ima podružnica svoj delokrog za celo Gorenjsko, bi bilo želeto, da pristopijo k podružnici tudi trgovci in nastavljenecv iz cele Gorenjske.

Moški zbor čitalniškega pevskega zbora danes izjemoma nima pevske vaje, ker ima vajo v istih prostorih orkester «Sloga». Prihodnja skupna pevska vaja za dame in gospode je v torek ob 1/2 9. zvečer. Pevski odsek.

Okrajno učiteljsko društvo radovljanske je imelo svoj občini zbor v četrtek, dne 9. t. m. v Lescah v znani narodni gostilni «Wucherer». Obširneje poročilo objavimo prihodnjič, za danes se omejemo le na nekatere točke. Soglasno se je sprejel predlog, da prispeva društvo za en obrambeni kamen v prid družbi sv. Cirila in Metoda. — V odbor so bili voljeni soglasno: Iv. Šega, Radovljica, predsednikom Jos. Ažman, Breznica, podpredsednikom; Fr. Jaklič, Radovljica, tajnikom; Jos. Korošec, Mošnje, blagajnikom; Oman Ernestina, Begunje in Jos. Žirovnik, Gorje, odbornikoma.

Nova domača industrija. Iz Lesca nam pišejo: Naš kraj ima za gospodarski razvoj Gorenjske veliko pomena. Prikladnega sveta za snovanje novih podjetij je okoli Lesca obilo in, kar je glavno, Lesce imajo svojo tovorno železniško postajo. V zadnjem času je poleg za pivovarno, jako mnogo zanimanja za novo opekarno, ki se bo zgradila v bližini Lesca. Družba, ki pospešuje to podjetje, obstoji iz domačih in vnanjih slovenskih rodoljubov.

Ogenj. V sredo ponoči okrog 12. ure je pogorela Mačkova opekarna v Podgori pri Begunjah. — Ker je opekarna v prostem in ni bilo nobene nevarnosti za sosedo, so jo pustili usodi da je zgorela. Reševati itak ni bilo nič. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

Na Begunjski otok je otvorjena dr. Vilfanova koča, in sicer od 4. t. m. Ima lastnega oskrbnika in je preskrbljena z vsem potrebnim.

Novo podružnico sv. Cirila in Metoda se snujejo za Lesce in Begunje, kakor tudi za Breznico. Živeli! Tako je prav!

Ali res ne gre pri Slovencih brez bobna? Požrtvovalne dame, ki nam pripravljajo veliko veselico ob priliki glavne skupščine in 25. jubileja naše družbe sv. Cirila in Metoda, dne 3. julija so v skrbeh, da brez bobneče reklame ne bo velike udeležbe. Mi pa, ki poznamo zlata srca prijateljev in prijateljice naše ljubljene reševalke, smo brez bojazni. Toliko se bo že poskrbelo, da prodre v sleherno vas glas, da se zbira dne 3. julija v Ljubljani vse, kar resnično narodno čuti. Pripravljajni odbor pa bo zopet storil vse, da bodo obiskovalci velike ljudske veselice očarani, da se bodo še v poznih letih z veseljem in ponosom spominjali, da so tudi prisostvovali narodnemu slavlju, kakršnega najbrž niti Ljubljana še ni videla. Nemško časopisje je bobnalo tedne in tedne, da je ganilo par tisoč Nemcev k 30 letnici «Schulferena». Ravno v tem, pa se hočemo Slovenci razlikovati. Na našo jubilejno slavnost prihitiijo dne 3. julija nepregledne množice iz vseh slovenskih pokrajin, ne zaradi reklame, temveč iz ljubezni do svete narodne stvarni, v proslavo zaslužni družbi rešiteljici.

Izborne so

Pekatele, to se priznava, a le tedaj, ako so pravilno pripravljene. Naroči si vsaka kuharica in gospodinja kuharsko knjigo, ki jo dobi zastoj pri Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici. 72 3-2

Lepo prenovljeno poslopje

že urejene in pripravljene za katerekoli trgovino, pripravno tudi za vinsko kupčijo, se v obljudenem kraju na Gorenjskem odda v najem.

Poleg tega je tudi 142 3-2

lepo stanovanje

na razpolago.

Več se izve v upravnistvu „Gorenjca“.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27

v bližini kolodvora. 144 10-1

Lepe zračne sobe. :: Električna luč.
Priznana fina kuhinja. :: Izborne pijače.
Nizke cene. :: Lepi restavracijski prostori in povsem na novo urejen velik senčnat vrt.

Vsako sredo pri ugodnem vremenu velik koncert.

Slab želodec ne prenese ničesar

in vsakdanji vzrok tega je: brezslastnost, bolečine želodca, slabost, nerednosti v prebavljanju, glavobol i. t. d.
Gotova odpomoč proti temu so 59 12-5

Kaiserjeve karamele iz melise.

Zdravniško preizkušene!
Oživljajoče, prebave pospešujoče in želodec okrepujoče sredstvo.

Zavoj po 20 in 40 vinarjev v lekarni v Trziču.

Dobro vpeljana 188 3-3

strojarna

se prodaja

na Visokem pri Kranju. Obstoji že mnogo let ter si je sedanji lastnik v par letih mnogo pridobil. Zraven je 30 mernikov posetive in triinpol oralna gozda. Hiša je enonadstropna in pred kratkem nanovo sezidana. Pri strojarni ostane vsa strojarska priprava in orodje. Proda se celotno ali pa tudi sama strojarna zase. Nadalje se takoj prodaja lepa

kmetija v Otočah

ki meri okrog 26 do 28 oralov. Celo posestvo je v najboljšem stanu. Zraven sta dva deleža mostu, ki neseta lepe mesečne doneske. Proda se skupno ali pa le nekaj k hiši.

Več o tem se izve v posredovalnici

L. Rebolja v Kranju.

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove „Steckenpferd“-lilijino mlečno milo (Znamka „Steckenpferd“) od tvrdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medicinskih mil proti solnčnim pegam, kakor tudi v dosegu lepega, mehkega in nežnega tainta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

56 40-17

Milostna! Ali ste opazili kaj posebnega na Hlebsevi hiši na Glavnem trgu v Kranju, ko ste promenirali zadnjo nedeljo ob enajstih dopoldne z gospodom Z. P. Ako niste, vam, milostna, odgovorim v prihodnji številki „Gorenjca“ pod sifro „Bela Krizantema“.

Pismena matura na cesarja Franca Ježefa gimnaziji v Kranju se je vršila v dnevih 8., 9., 10. in 11. t. m. Kandidatov je 18. Ustmena zrelostna izkušnja bo dne 8. in 9. julija t. l.

Umrli je na Primorskem gospodu Antonu Jeršinu nadbudni devetletni otroček Francek. Čislani rodbini naše sozljaj!

V ljudski knjižnici narodne čitalnice v Kranju se je izposodilo meseca maja v 170 slučajih 536 knjig (lansko leto v istem času pa v 127 slučajih 380 knjig). Knjižnica posluje ob sredah in sobotah od 1/2 8. do 1/2 9. ure zvečer, ob nedeljah pa od 11.—12. dopoldne. Člani čitalnice so pristojbine prosti, nečlani pa plačajo letno 40 vin.

Skandalozno je nasuta vozna cesta pred skofjeloškimi kolodvoroma. Upravičene kolnejevozniki, ki imajo opravka s loškim kolodvoru. Uboga živina! Ali res ni nikogar, ki bi male potipal slavno železniško upravo?

Aljažev dom. Stavba novega Aljaževega doma vrlo napreduje. Izdelavajo se že notranji prostori, v prvem nadstropju je sedem sobic že popolnoma prirejenih in vsi prostori se izgotove, kakor zanesljivo pričakovati, do konca tega meseca. Na praznik Sv. Petra in Pavla in sploh od 1. julija naprej bo Aljažev dom popolnoma oskrbovan; za sedaj je pa tudi provizorično že oskrbljen s pijačo in mrzlimi jestvinami in tudi prenečevati je že mogoče v stari Aljaževi koči in v nekaterih sobicah nove stavbe.

V nedeljo, dne 12. t. m. ob 9. dopoldne se vrši v restavraciji pri „Sokolu“ na Jesenicah izvanredni občni zbor telovadnega društva „Sokol“ na Jesenicah. Dnevni red: 1. Dopolnitev odbora in rač. pregledovalcev. 2. Volitev novega veselničnega odseka. 3. Dopolnilna volitev treh članov v stavbeni osek. 4. Poročilo stavbnega odseka. Bratje „Sokol“, udeležite se zanesljivo in točno! Na zdar! Odbor.

V Celovcu je skočil pretečeni terek skozi okno vojašnice prostak Jože Markuta, po domače Bostjanov z Okroglega pri Kranju, in se ubil. Markuta je bil epileptičen in je bil radi tega delj časa na dopustu. Pred enim mesecem je moral zopet k vojakom, kjer je v nedeljo nenadoma zopet izgubil zavest. Straže ali kakoga stražarja ni imel in skočil je, nezavesten kakor je bil, skozi okno. Vpraša se sedaj, zakaj zadržuje vojaška oblast take bolnike? Ali nima toliko učenih zdravnikov, kateri bi bolnika razločevali od simulanta. In zakaj je bil bolnik brez nadzorstva? Za človeka se pri vojaki ne boje toliko, kakor za konja. Ali bi ne bile dobro, če bi gg. državni poslanci malo preresetali to reč in dotičnemu vojaškemu zdravniku malce potrkali na njegovo prazno glavo?!

Spedijska in komisijska družba „Balkan“ v Trstu je ustanovila v Ljubljani svojo podružnico.

† Kristov rokopis. Z Dunaja se je razširila čudovita vest, da je nek učenjak našel pri nekem starinarju staro knjigo, v kateri je konstatiral Kristov rokopis. Vest ni nazadnje prav nič čudovita; če je katoliška cerkev med relikvijami kazala Kristov praepitium, potem Marijino mleko, seno iz jasli, na katerih je ležal Kristus, dlako iz repa oslice, na kateri je jezdil itd. — zakaj bi enkrat posvetni učenjak ne smel najti Kristusovega rokopisa! Saj ni nikjer rečeno, da Kristus ni znal pisati.

† Moš, ki je še dvakrat videl Halleyev komet, živi v Perdimu na Bolgarskem. Zove se Krsta Iljanov. Rojen je bil leta 1785 in je slavil 23. m. m. svojo 136 letnico. Moš je izredno čil in čvrst, kakor da bi bil star šele 60 let. Ko se mu je reklo, da prerokujejo ljudje konec sveta, ki ga bo baje povzročila Halleyeva repatica, se je smejal ter pripomnil: „Spominjam se še, ko nas je komet zadnjič obiskal. To je bilo menda pred 80 leti. Tudi takrat so prorokovali konec sveta. A kaj je bilo? Ničesar drugega, kakor da smo imeli izredno rodovitno letino.“

† Skrivnostno zastrupljenje. Železniskega spredvodnika J. P. iz Zagreba so našli v vlaku, ki vozi med Zagrebom in Budimpešto, mrtvega; poleg njega je bila kosarica z jedili, katero je vedno jemal z doma s seboj. Dognale se je, da so bila jedila zastrupljena. Stvar se zasleduje.

Izpred porotnega sodišča.

Predrzen tat. France Kotnik, 28 let star, delavec iz Cerkljan, je dokaj nevaren človek tujemu imetju. Bil je že enajstkrat radi tatvine kaznovan, 15krat pa zaradi raznih drugih prestopkov. Obdolženec je delomržen, torej ni čuda, če je postal tat iz navade. Komaj da je letos zaradi tatvine dne 30. januarja prestal 10mesečno kazen, že je dne 1. februarja z dvorišča pri „Figovcu“ v Ljubljani izmaknil Francetu Habjanu konjsko odejo. Sicer se opravičuje z znanim, tatovom lastnim izgovorom, da je našel odejo in je imel namen, jo lastniku vrniti. Habjan pa odločno trdi, da mu je bil „kot“ z voza vzet. Na večer, dne 11. februarja je prišel Kotnikv Mengeš in se zglasil v stano-

vanju Franceta Friskovca, ki mu je dal tudi prenočišče. Friskovcu in njegovi ženi je pravil, da pozna njunega sina, ker sta bila skupaj v zaporu. Pravil je, da mu je njun sin dolžan 4 K 26 vin. in zahteval povrnitev tega zneska, česar pa ta dva nista hotela storiti. Predno je pa zjutraj odšel, prilastil si je suknjo, jopič, hlače in klobuk Franceta Friskovca. A Kotnik ni imel sreče, kajti zalotila ga Friskovčeva žena in mu vzela ukradene stvari. Dne 24. februarja je pa izvršil drzno tatvino. Pripeljal se je namreč posestnik Fr. Osolin z vpreženo kobilo v Trzin. Voz in kobilo je pustil pred gostilno Mihe Colnarja. Predrzni tat Kotnik, ki je opazoval vse to, smukne na voz in hajd proti Mengešu, kjer je skušal kobilo in voz prodati za 120 K. Pa tudi tu je imel smolo, ker je bil zasaden. Kotnik ne taji te tatvine. Obdolženec se pa tudi podtika hudo delstvo nepravnosti. Dne 1. februarja se je Kotnik nahajal z nekim 15letnim čevljariskim vajencem v tukajšnjem policijskem zaporu. Tu je hotel dvakrat nad fantom izvršiti nenravni čin. Vsi led ropota je prišel stražnik gledat v zapor, kaj da je, in temu je fant povedal, kaj je nameraval obdolženec z njim storiti. Kotnik te hudo delstvo taji in celo dejanje po svoje drugače zasukava. Razprava se je odgodila, da se preišča obdolženčev duševno stanje.

Dve oprestitvi. Pri naslednji dopoldanski razpravi je bila detomora obtožena Ivana Lavrenci oproščena obtožbe detomora, popeljene pa je bila oproščena tudi detemerilstva obtožena posestnikova hči Helena Krivic iz Zgoš pri Begunjah. Drugo obtoženec je zapeljal neki dragonski četovodja, ki je bil cinčen dovolj, da je prisostvoval celi razpravi, vsled česar je bilo občinstvo ogorčeno in je moral „gospod v rdečih hlačah“ čuti marsikako pikro opazko.

Zahvala.

Povodom smrti našega preljubega sinčka

Franceka

ki je po dolgi, mučni bolezni v nežni dobi 9 let preminul, iskreno zahvaljujemo predvsem gosp. dr. Edvarda Globočnika, zdravnika v Kranju, čast. duhovščino in gosp. nadučitelja ter gdč. učiteljico, ki sta s šolsko mladino spremili pokojnika, kakor tudi vsem onim, ki so izkazali zadnjo čast nepozabnemu Franceku.

PRIMSKOVO, 10. junija 1910.

Rodbina Anton Jeršin.

3 zlati nauki!

I. Kdor s „FLORIAN-om“ se krepča. Zmeraj dober tek ima!

II. Če želodec godrnja, PIJ „FLORIAN-a“, pa nehá!

III. Ni otožen, ni bolan, Ta, ki vživa

Postavno varovano.

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5 odstotkov. Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilna, kreditna in stavbena družba

reg. zadruga z om. poročtvom.

Centrala Dunaj, 6. Theobaldgasse 4. — Uradna kontrola.

Domače hranilnice

se dobe zastoj. 108 52-10

Odda se lepa, velika ¹⁴⁵₂₋₁

meblirana soba

v hiši števil. 26 v Kranju.

Odda se

1 soba s kuhinjo

istototam ¹⁴¹₂₋₂

1 soba s hrano.

Kje pove upravnistvo „Gorenjca“.

Velikanska zaloga slamnikov

vsake vrste po tovarniški ceni prodaja ¹¹⁴₁₃₋₇

Anton Adamič KRANJ :: Glavni trg.

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

⁴²₅₂₋₂₃
dobi se
v
lekarah
Srbij

Približno 3500 metrov najfinjših, brezhibnih, beljenih

pumburških ostankov platna

se prodaja mnogo pod materialno vrednostjo. Vsi ostanki so le najboljše vrste in se jih lahko najboljše uporablja v nabavo najfinjšega telesnega in posteljnega perila. Dolgost ostankov je 8 do 14 metrov. ¹³⁴₃₋₃

Cena 1 metra 55 vinarjev v II. kakovosti 48 „

Najmanj se odda zavoj 5 kil (približno 40 metrov) s povzetjem.

Dalje oddajam tudi približno 150 tucatov, garantirano platnenih iz najzlahnejše platnene preje tkanih **rjuh brez šiva**

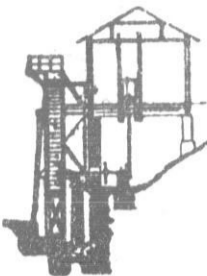
150 cm širokih, 225 cm dolgih, porabnih za najfinjšo nevestino balo. Rjuhe so že obrobjene, garantirano brezhibne in stane 1 komad 2'80 K. — Najmanj se odda 6 komadov po povzetju.

Pozor! Manjvredno blago ne razpošiljam, le najboljše in se povrne za neugajajoče denar.

Predilec platna H. Willig, Hronov^o M. Češko.

G. Tönnies

v Ljubljani ⁵²⁻⁶₁₃₃

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Motorje za bencin in surovo olje, na jcenejša gonilna sila.

Pozor!

Več dobro ohranjenih oken, vrat in več drugih za stavbo porabnih stvari, tudi one sanj in nekaj vgašonega apna se prostovoljno proda. ¹⁴³₈₋₂

Več se izve „pri Fidrú“, Kranj.

Zagrebski Franck

..... kot tovarniško znamko

priporočujemo kot priznano **najboljši** pridatek za kavo!

Sl. Patent N. 1655, J. 1907

Matija Ažman mizar : Kranj 123

nasproti klobučarja Ovčjaka naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel obrt Mihaela Pantarja v Kranju

za izdelovanje mrtvaških krst

ker je bila hiša onega prodana. ⁹²₆₋₁₁

Krste se dobe vsakovrstne in po najnižjih cenah.

Proizvajanje spirituoze

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične **takoj**. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. Ponudbe pod šifro „Spiritosen 83857“ na anonimno ekspedicijo M. Dukas Nachf., Dunaj I.II.

¹⁸¹₁₀₋₄

I. Roman-cement najceneje

najstarejšo in najboljšo znamko južnoavstrijske monarhije ponujajo

tovarne za Roman- in Portland-cement

O. WITHALM NASL. v Laškem trgu

(Štajersko).

¹¹⁶₆₋₆

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica števil. 2

Rezervni fond K 400.000.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu. ⁷⁸₅₂₋₁₄

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

SINGER

šivalni stroji

za vse le mogoče šivalne namene.

Dober se v vsi naših prodajalnih.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev. 85 42-13

Podružnice povsod. Podružnice povsod.
Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

113 18-4

Popravila šivalnih strojev
se izvršujejo v naši delavnici točno in stvarno.

SINGER Co.,
deln. družba šiv. strojev.
Največja in najstarejša trgovina s šivalnimi stroji v Avstriji.
Kranj, Glavni trg 53.

V Velesovem na Gorenjskem

poleg romarske cerkve

se odda v najem, eventualno tudi prodaja

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom.

Poizve se pri Avg. Štamcarju, uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani. 102 10-10

135 3-8

Sprejmeta se

dva vajenca

s dobro solsko izobrazbo iz poštenih hiš v slovensko trgovino v Kočevju, katera kupčuje z manufakturnim, specerijskim, galanterijskim, železnino, kolonijalnimi blagom in deželnimi pridelki.

Dogovori s „Kočevsko posojilnico“ v Kočevju.

Šivalni stroji in kolesa

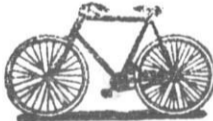
Tovarniška zaloga 49 52-19

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priloga svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 188 52-52

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priloga

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl 212

črkošlikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-40

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlkovan 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomo, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

priloga cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranim kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 82 52-14

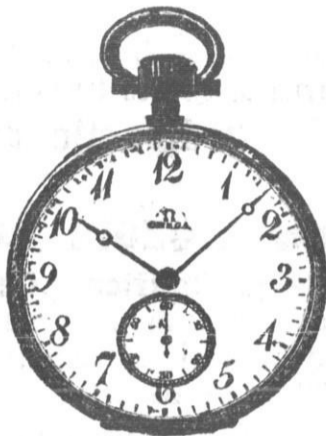
209 52-42

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus
urar v Kranju

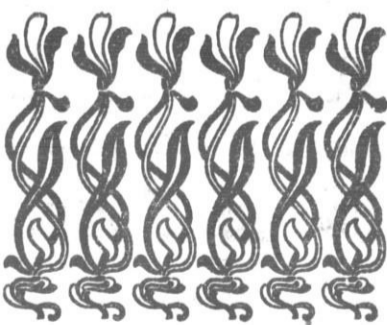
Ravnokar je izšel velik cenik z najlepšimi novostmi, katerega na željo pošiljam vsakomur brezplačno

Ustanovljeno leta 1885.

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijanska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-28

Agro-Merkur

r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-46

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh ocnah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

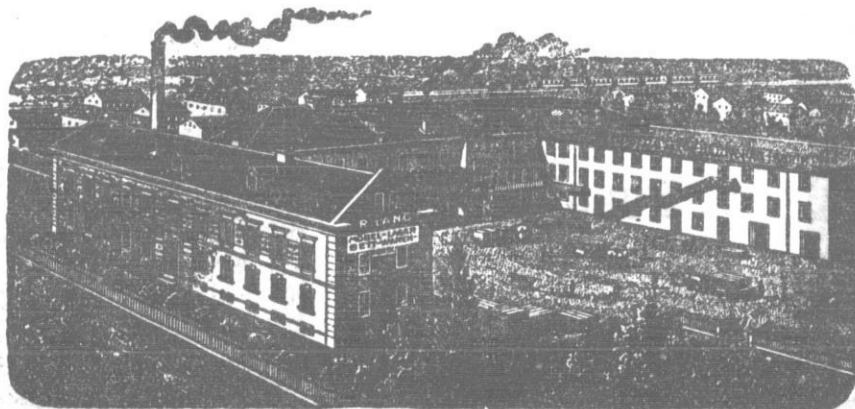
Modrool iz žilnatega omrežja, sfridsanske trave ali zlino, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obsejalnik, miza, stensko ogledalo.

Specijaliteta v nevestinih balah. Veliki prostori, prtilično in v l. nadstropju. Čudovito poocni za hotela, vile in za letovišča 52 gld.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojzija Vodniku Ljubljana Kolodverska kamenarskem mojstru = ulica =

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani

Stritarjeva ulica 7.

Konc. zobotehnični atelje
O. Seydl

44 52-23

Prva tovarna

75 26-14

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Tržič pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le tvrdka Dolenz. Steklenice za pokušnjo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

: Edini : zobo ^{zdravniški} ^{tehniški} .: atelje v Kranju dr. Eduard Globočnik v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.
Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-40

Pozor!

Izšla je knjižica „Cerkvene pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, stredilnike i. t. d

Špecialiteta: 83 52-13

valjični zastori (Rollbalken).

Čitajte in priporočajte!

„Več luči!“

Poljudna zbirka prav potrebnih, poučnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo. Izhaja periodično, najmanj štirikrat na leto.

1. snopič: Cerkvene pristojbine ali štolnina z dodatkom Kako se določa kongrua?
2. snopič: Kako naj sina oprostim vojaščine in druge važnejše določbe glede vojaške dolžnosti.
3. snopič: HALLEYJEV KOMET (REPATICA)
S sliko! ali S sliko!
Ne bo nas še konec 19. maja 1910.

Cena vsakemu snopiču 30 v, s poštn. 40 v. Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju ter v knjigarnah in trafikah.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada
iznosa:

K 92.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomp-tirajo se tudi trgovske menice.

192 52-45

Denarni promet
v letu 1908:

K 5,000,000

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne in od

2.—6. ure pop. izvzemši nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.